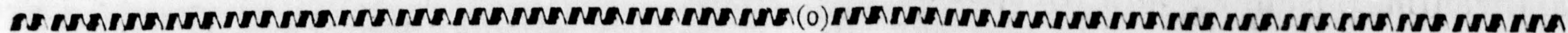

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Kedden, Augusztus 5dikén, 1823.

Török Birodalom.

Konstantinápolyból a' következendőket jelentik Júl. 10d.: Hiteles tudósításokból tudjuk most már, hogy a' Kapudán-Basa, minekutána a' Negroponti, Candiai, Modoni és Koroni erősségekbe újabb seregeket és élelmet szállított volna, hajós-seregének nagy részével a' Lepantói tengeröbölbe megérkezett. További hadi munkálódásairól ekkoráig csupán annyit tudhatni, hogy Mesalongit a' tenger felől körülkerítette. Megjegyzésre méltó, hogy az Archipelaguson lévő számos szigetek ellen, legkisebbet sem kezdett, és hogy az Insurgenseknek minden fenyegetődzéseik mellett is, egy görög hajó sem közelített feléje, holott ezek némelly helyeken százanként csoportozának.

Már most az a' híre hogy a' Patrászi Jussuf Basa és Omer Vrione, ki a' mult táborozáskori magaviseleténél fogva sem veszté-el a' Janinai Basaságot, az általok gyűjtött Albániaiakkal Mesalongi felé nyomulnának előre. Azt is folytában erősítik itten (jóllehet más tudósítások kétségbe hozzak), hogy a' Scutari Basa' seregei, már megérkeztek Trikalába. 'S annyi bizonyos, hogy a' Larissában lévő török Ármada, az utóbbi napokban nagyon megsaporodott. Úgy látszik továbbá, hogy a' Volói tengeröböl' tájéka 's Negroponte szigete, igen véres ellentálas' mezeji lehetének, a' darab idő olta elnyomatott 's méltatlanságokkal illettezett Törökök' részéről.

Hasonló dolgokat mivel, a' mint hiteles tudósításaink tartják, egy Insurgensekből álló szállítás az ázsiai tengerpartokon, még pedig olyan tájékon, melly ezen vad hadakozás' iszonyatosságaitól még ekkoráig egészen ment volt. Néhány Ipsarai fegyveres hajók ugyanis, száznál feleesebb számú ladikoktól kísértetve, megjelenének az Adramiti és Sandarlyi tengeröbölben, 's az utóbbi helyen néhány ezer embert a' szárazra kiszállítván, a' várost velek felprédáltatták, a' lakosoknak nagyobb részét megöldöstetek, 's közülök sokakat, nevezetesen a' Cora-Osman-Oglu egész Háremét rabúl magokkal elvitték. (Ez az Oglu a' feje azon hatalmas familiának, melly Kis-Azsiának ezen részében szinte ötven esztendő óta, a' Portától való minden függetlenséggel — 's a' mint az útazásírók bizonyítják kegyelmesen — uralkodik.) Minekutána ezek megestek, kiraboltak és felegettek a' kiszállított seregek minden falukat és majorokat a' szomszédságban, 's egy ellenek már későre küldött sereggel megharczolván 's valami 50 embert részekről elvesztvén, zsákmánnyal megterhelve, hajójikra visszamentek.

Illy véletlen csapás, elsőben természetesen félelmet, azután kimondhatatlan dühösséget támasztott az egész tájékon, 's következése az leve, hogy a' Sandarlyhoz közel fekvő Pergamo városának török lakosai, egyesülvén néhány török katonákkal, nekik estek a' görög lakosoknak, 's a' tiszteletes öreg Kadinak minden iparkodása mellett is, ki ekkor mint

mondják 18 sebet kapott, olly iszonyú vérontást tettek, mellynek 1000 ember leve áldozatjává.

Eljutván ezen dolognak híre Konstantinápolyba, a' Szultán megparancsolá Ibrahim Basának, ki a' Bosporusi Seregeket vezérli, küldene tüstént egy jóforma osztályt Pergamóba, 's büntetnemeg keményen a' kik indítóji valának ezen öldöklésnek, mellyet az Insurgenseknek előbb elkövetett cselekedete, ő előtte ki nem menthet. Ezen parancsolatnak következésében 2000 ember útnak indult, kiket ezelőtt harmad nappal maga Ibrahim Basa is követett.

Az Ipsaraiak' plánuma tulajdonképen még nagyobb csapásra vala irányozva. Fennye kezdettek t. i. fenyegeződni, hogy Sandarlyból Smyrna alá mennek, 's ezen nagy várost is felégetik. Hanem az a' tajon portyászó európai hajós-osztálynak egyik vezére, kinek ezen fenyegetőzések jókor fülébe mentek, személyesen elment Ipsarába, 's elébe terjesztette az ottani Kormányzónak, hogy ha az említett szándékot végre akarnák hajtani, abban az esetben az európai hadi hajóknak vezérei öszveségesen védelmekre kelnének a' Törököknek. Alkalmasint hidegen fogadá ugyan a' Kormányzó az intést; de a' tengeri-rablóknak magoknak is hihetőképen tudokra esvén ezen lépés, a' dolgot jobban fontolóra kezdték venni, 's ezúttal eddig tett prédálásaikkal megelégedének.

Nagy Britannia és Irlandia.

A' Parlamentumnak idejülei Júl. 19d. bérekesztettek, melly végre Biztosokul nevezte a' Király: a' Lord Cancelláriust, Westmorland, Liverpool, Harrowby, és Bathurst Grófokat. A' Lord Cancellarius ez alkalmatossággal következő beszédet olvasott-fel:

„Lordjaim és Uram! Reánk Lízta Ő Felsége, jelentenénk megelégedését azon buzgóságért és állhatatosságért, mellyeket Uraságtok az általa ajánlott különböző tárgyaknak megvizsgálásban kimutátának.“

„Olly bizodalommal van Ő Felsége, hogy ha azon rendszabások, mellyeket Uraságtok Irlandia' belső kormányára nézve meghatároztak, végrehajtatnak, általok az egyesült Országok nevezett részében uralkodó gonoszoknak egy része elháríthatatik.“

„Arra nézve is megbízott bennünket Ő Felsége, tennénk bizonyosokká Uraságtokat, hogy az Irlandiai törvénytelen-ségek elnyomására 's Ő Felsége jobbagyainak védelmekre nézve, az Ő Felsége állhatatos de egyszersmind mértékletes meghatalmazásaira számot tarthatnak.“

„Nagy megelégedéssel tekinti Ő Felsége, kereskedésünk' 's manufacturáink' minden ágazatainak virágzó állapotját, nemkülönbön azon nehézségek' elhárítását, mellyek a' földmívelést igen is sokáig veszedelmeztették.“

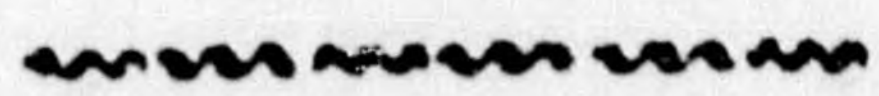
„Alsó-házbeli Uraim! Ő Felsége' parancsolatjából köszönjük Uraságtoknak az ezen esztendő' szükségéinek pótolására meghatározott pénzbeli summákat, 's bizonyosokká teszszük az Urakat, hogy Ő Felsége nagy örvendezéssel veszi a' Nemzetnek az adók' alábbszállításából származó megkönnyebbítését.“

„Lordjaim és Uraim! Tudtokra adjuk Uraságtoknak Ő Felsége' nevében, hogy Ő Felsége mindegyre a' legbarátságosabb indulat' kinyilatkoztatásait veszi a' külső Hatalmasságoktól, Országunk iránt.“

„Jóllehet fájlalja Ő Felsége, hogy a' békeesség' felbontását meg nem gátolhatta, de még is nagy megnyugtatószolgálat, hogy principiumaiban és politicájában, mellyeket Népeinek hasznáival

egyezőleg követett, az Urak hathatósan elősegítették.“

Azon kinyilatkoztatáson végzé a' beszédét a' Lord Cancellarius, hogy a' Parlamentum f. eszt. Sept. 13dikáig elhasszattatik.

Egy ánglus Ujság következő levelet közöl, mellyet Canning Úr a' Madriti Regenségnek hozzá intézett jelentésére küldött válaszul:

Canning Úr Don Victor Saeshez.

„Uram! Szerencsém vagyon jelenteni Exciádnak, hogy vettem f. h. 7d. költ levelét, mellyel engem' megtisztelt, 's Madritban egy új Regenségnek béiktatását tudtomra adá, nemkülönben vetsem az e' mellé rekesztett a' Királynak az én Uramnak szóló levelet is.“

„Az Urgeli Regenség ezelőtt néhány hónapokkal, 's utóbb a' francia Armada' bemenetele olta a' Spanyol Országban állítatott Junta, több leveleket útasítottak egymásután hozzám, mellyekben mind azt jelenték hogy Spanyol Ország' igazgatását átalvevék.“

„Nem tartottuk szükségesnek hogy az említett közlések közül csak egyre is feleljünk, 's hogy ez úttal ezen eddig követett módtól én eltávozom, az csupán azért esik, nehogy udvariságtalansággal vádoltassam, ha Uraságod' követét a' nélkül küldöm-viszsa, hogy levelének vételét egyszersmind tudtára ne adjam.“

„Ennyiből álló válaszomhoz nincs egyebet mit fűznöm. Minthogy Királyomnak Ó catholicus Felségénél meghatalmazott Minisztere van, maga efféle közléseket nem fogadhat-el.“ Jún. 19d. 1823.

Az Etoile, melly hasonlóképen közli ezen választ, azt jegyzi-meg, hogy mikor Canning Úr azon levelet írta, nem tudhatta még a' Sevillában történt dolgokat, mellyek az ánglus Nagy-követet arra

bírák, hogy az utóbb nevezett városba maradna, és a' Corteseket Cadixba ne követné.

Spanyol Ország.

A' Pyrenaeumi Armada Major-Generálisának hivatalos jelentése a' Hadi-Miniszter Ó Excjához:

Madrid, Júl. 17d. 1823.

Gen. Morillo, a' mint a' dolog iránt f. h. 12d. költ jelentésében már reménységet gerjesztettem, lemondott a' Cortesek ügyének további elősegítéséről. Gen. Bourk őt' Júl. 10d. Lugóban találá, hol Galiciára nézve az ezentúl való hadi munkálódások felett, együtt tanácskoztak, 's Gen. Morillónak egyik hűséges Tisztje éppen most jöve-meg Ó kir. Herczagségéhez, jelentvén Fő-vezérének hódolását, ki a' Regenséget megismeri, mellynek a' Tiszt hasonlóképen hivatalosleveleket hozott. Ide mellékelve küldöm Gen. Morillónak Júl. 8d. költ Proclamatióját (Alább bővetkezik.) Egyszersmint mindenfelé követeket küldözött-el Gen. Morillo, hogy a' különbféle pártos csoportokat, mellyek ezelőtt tőle függöttek, engedelmességre hajthassa.

Ezen most közlött hírnek következősében, seregeink bémentek Galiciába minden ellentállás nélkül, mellytől pedig a' tartomány' bójárását védő természetes akadályoknál fogva tartanunk lehetett. De még Corunna' általadatására, 's a' békességnek az Ország ezen részében leendő helyreállítatására is, hathatós befolyása leszen ezen hírnek.

Gen. Morillo 3000 emberrel csatolá magát a' Gen. Bourk seregeihez; a' melly seregek tőle elpartolának, azok között a' legnagyobb elfájúltság uralkodik. Mellyért reménylhető, hogy példáját több olyan Generálisok is követik, kik ekkoráig még a' Corteseknek engedelmeskednek.

Gen. Bordesoult' tudósítása szerint, Cadix' ostroma mind a' tenger mind a' száraz felől tökéletes lábon áll. A' lakosok 's a' belső seregek ennél fogva, csupán magazinumaikra támaszkodhatnak. Sevillában mind a' kikötőkben mind a' Flotta részéről éjjel nappal foly a' munka, hogy a' könnyű hajók, 's a' mi csak a' hadi munkálódásokat siettetheti, rendbe szedtettsenek; minden egybeszerethető spanyol személyek és materiálék erre fordítatnak.

Sz. Sebestyénben a' mint látszik a' legnagyobb egyenetlenség uralkodik a' parancsolók 's még magok a' Garnisonbeli seregek között is. Schäffer' Brigadáját, a' 2d. Tartalék-seregnek Gen. Mellet által vezérelt Brigadája váltván-fel, amaz Santona felé indult.

Ide mellékelve veszen Exciád egy napi-jelentést is.

Gróf Guilleminot, Major-Generális.

Napi-jelentés.

(Ennek első része ugyan azt foglalja magában, a' mit a' csak most közölt hivatalos tudósításnak elején láttunk. Tovább pedig így szól:)

Gen. Huber, ki az általa és Gen. d' Albignac által Asturiában megveretett pártos seregek' maradványait szakadatlanul üldözi, a' tengerpart' mentében Galiciába bényomult. Előljáró-serege Navianál, minekutána a' hasonló nevű víz' hídján keresztül-ment volna, Júl. 7d. fényes ütközetben győzedelmeskedett. Richepanse, az Ejszaki Departementi Huszárok' Hadnagya, 30 Lovast vezetvén, az ellenségnek 200 emberből álló utóselegét megtámadta, azt szélytoszlatta; 's az ellenség' fele utóbb egy ligetben árkolván magát körül, négy Huszárral közibek vágott. Csudához hasonló vitézséggel futamtata-meg ez az öt ember az ellenséget, mellynek teljes elszélesztését,

Hagynak Richepansenak oda sietett többi emberei hajták végre. 24 fogoly, kik között van Ingenieur-Oberster Tena, ki a' Campillo és Palarea hadimunkálódásait kormányzá, és még más 3 Tiszt; egy zászló, 16 ló, 200 fegyver, 60 patrontás és két dob jutának zsákmányul kezünkre az említett ütközetben, melly a' benne részt vetteknek a' legnagyobb becsületekre válik. Az ellenség részéről 11 ember maradt a' csata' helyén; számos sebeseit elvivé magával az ellenség. Közülünk egy embert ért puska-lövés.

Minekutána Gen. Huber a' többi sereget is általszállította volna a' Navia vizén, odébb ment 's Júl. 8d. Figuerasba érkezett. Onnan Előljáró-seregének vezérét Gróf Beaumetz az ellenség' üzésére azonnal Mondonedóba küldé, hova Gen. d' Albinac is csakhamar megérkezett. Seregeket küldvén-előre Ferrol felé Gen. Huber, maga Mondonedóba ment, 's ottan volt, midőn Gen. Bourk Lugóba érkezett. Galiciában közönséges a' szökdes a' pártos seregek között, mindenfelől hordják a' szökevényeket. Gen. Bresson a' 3d. hadi kerület' Fő-vezére és Oberster Villanueva Gen. Huberhez jövének 's meghódoltak. Hasonlóul cselekedének a' Sz. Sebestyéni és Vittoriai constitutiós Junták, 's némelly nevezetes familiákbeli 200nál számosabb személyek.

A' Madriti Fő Hadiszálláson, Júl. 16d.

Ő kir. Herczégse' parancsolatjából

Gróf Guilleminot, Major-Generális.

~~~~~

Gen. Morillo' Proclamatiója a' 2d. Hadi-kerület' lakosaihoz:

„Miolta a' Cortesek, megvetvén a' Spanyolok között uralkodó köz vélekedést, 's a' haza javát, egyes Deputatusoknak félszeg céljai avagy veszedelmes makacscság miatt elmellőzvé, a' társaságos egyességet felbontani merészlették, megfosztván a' Királyt tekintetétől; azol-

ta úgy vevém észre, eljött az ideje, hogy a' mennyire csak hatalmamban áll, gáttat vessek egy olly had' rettentéseinek, mellyet egy kevésbé vakmerő Igazgatás elháríthatott volna, ha a' Nemzetnek javát, melly ezen Igazgatásra útálattal tekintett, szívéen viselte volna. Olly vélekedéssel valék, midőn magamat a' Sevillai Regenség ellen kinyilatkoztatám, 's céljaimat a' tartományoknak csendességben tartások iránt, mint a' mellyek a' nyugodalmat annyira érdemlik, köz hírré tevém, hogy minden felekezetek reám hallgatnak; azt hittem hogy a' rossz gondolkozásuakat is, kik csupán zűrzavart óhajtanak, függésben tarthatom, 's bévárhatom ama' szempillantást, midőn a' Király viszsanyervén szabadságát, helyre állítja azon Igazgatást, melly a' thrónusnak és népnek elválaszthatatlan javait egybekapcsolja. Azt is reménylettem, hogy magunk állítván helyre békességünket, ezen gondtól az idegen Ármadát, 's attól viszont a' tartományokat megmenthetjük. Nem érdemleném én akkor a' spanyol nevezetet, nem azon megkülönböztetéseket, mellyekkel hazám megtisztelt, ha illy dícséretes célnak elérhetése végett, mindent el nem követtem volna."

„Valósággal megelégedéssel tapasztalám, hogy céljaimnak tisztaságát megismertétek 's planumaimat jóvá hagyátok. Láttatok a' nehésségeket, mellyekkel azoknak végrehajtásában küszdenem kelle; tanúji valátok, hogy némelly fő tiszti-hivatalok, nem ismervén a' ti javatokat, 's megcsalatott és hűségtelen emberekből formálván magok közötti felekezetet, milly köz boszszúságot gerjesztő eszközökkel merészlék magokat jótévő céljaimnak elleneszegezni, 's mint nyúltak kétségbeesésekben a' legízetlenebb rendszabásokhoz, mellyek csupán arra vezetnek, hogy ezen tartományokat fejtelten uralkodásba buktassák. Láttatok azon

Generálist, kivel én megkülönböztetéssel bántam, ki tőlem csupán személyére nézve kívánt bátorságot, 's nekem szavát adta, hogy többé közönséges dolgokba nem elegendik; láttatok mint nyilatkoztata az ki pártosnak magát, mint csákítá-el hazugságokkal a' seregeket, mint gyakorlott vad Despotismust, mint fogatá-el Kuríraimat, 's miként követe-el mindent a' végre, hogy se lakos se katona meg ne tudhassa, miben legyen a' dolgok' valóságos állapotja. Fajdalommal tapasztaltatok az ollyas fegyveres embereknek gyakori boszszantásaikat, kik a' veszedelemnek idején félenken futának-el, 's dühösségeket csupán a' csendes és fegyvertelen lakosokon tudják kibocsátani."

„Az illyes istentelen fortélyoknak és vétkes magaviseletnek éppen ellenkező fogantjai levének, mint a' mellyeknek elérésén én iparkodtam; 's tartományainknak megszállása már most szükségessé leve, hogy rólatok a' még nagyobb gonoszok elháríttassanak. A' Francziák közikbe jönnek, mivel a' zűrzavarnak lelke szerencsétlenségünkre olly erőt veve, hogy magvait mindenfelé hintegeti. Kötelességem elősegélleni a' békesség' helyreállítását. A' Francziákhoz csatolom magamat a' kezem alatt lévő seregekkel, ezen hatalmas, jutalmat érdemlő, 's a' hazá' javáért minden aldozatokra magokat elszánt vitézeimmel."

„Hanem mind seregeim' mind az ön magam becsülete azt kívánja, hogy addig magunkat az idegenekhez ne csatoljuk, míg céljaikról bizonyosokká nem leszünk, 's Nép javára nevezve, lehető kezeséget nem nyerünk. Mi, részünkről ajánljuk magunkat, hogy a' Királynak megszabadításában, 's Galicia' békességének megszerzésében, a' következő feltételek alatt segítségül leszünk:

„1) Előbbeni vélekedéséért, avagy a' Francziák' bėjöveteléig való polgári

magaviseletéért, senki a' tartományokban ne üldöztessék ne háborgattassék. 2) Kinek-kinek személye és birtoka lelkiismeretesen becsületben tartassék; mindenféle rendetlenség ellenben szorosan zaboláztassék.“

„Teljes hatalmammal ajánlom tinéktek ezen kezességeket, mellyek elégségek arra nézve, hogy a' zürzavarokat nyugodalommal váltsák-fel. A' francia seregek, az én magaméi 's minden tisztihivatalok, egyesült erővel fognak igyekezni ezen kezességeknek szoros bétöltésén.“

„Most már rajtatok áll, érezni annak szükséges voltát, hogy a' közönséges csendességet bár mi árron is meg kell szereznetek, 's minden egy egy Spanyolnak azon kell igyekezni, hogy az egész Spanyolság egyesíttessék. Némelly környülállásoknak egybefolyása azon állapotra juttatá a' Nemzetet, mellyben a' vélekedés' különbsége vétkül nem tulajdoníttathatik; a' kik velünk nem egyformán gondolkoznak, azért még ellenségnek nem tartathatnak. Emlékezzetek-vissza a' mult történetekre, mellyeknek tanúji valátok; amaz igazságtalan és helytelen üldözésekre, mellyek annyi famíliákat gyászba borítottak 's végre azt szülték, hogy a' Nép fellázzadott igazgatása ellen. El ne felejtkezzetek arról, hogy az irgalmatlan üldöző mindenkor igazságtalan, bár melly törvényes legyen is az ügy, mellyet védelmez; áldozatjává teszi az végre a' közönséges irgalmat, 's gyanussá a' dolognak azon rendét, melly az illy üldözéseket megszenvedi. Ha vannak még közöttetek, kik gázságokat követének-el; ha az Anarchia még egyszer felemeli ocsmány fejét; mind ezeknek oka egyedül azoknak félelme, kik azt hiszik, hogy velek éppen azon szerint fognak cselekedni, a' mint ők cselekedének felekezteknek ellenségeivel. Innen van, hogy minden nap veszedelemben látják mago-

kat forogni, 's a' kétségbeesésnek azon útjára szoríttatni, mellyen most járnak kezdenek. Halgattak volna e' vallyon az önnvállalkozott Militziák a' pártoskodás' szavára, elősegítettek volna e azt, ha nem tudták volna, hogy más tartományokban a' hozzájuk hasonló, csupán ezen egyetlenegy környülállás miatt tömlöczöztetnek? Galíciaiak! sok nyomorúságok busítják hazánkat; ideje hogy minden Spanyolok egyesüljenek, hogy olly régi sebeink megorvosoltathassanak. Ennek elérhetése végett, a' multakat felejtünk kell. Felejtjük is azokat, azt kívánja szent vallásunk, azt parancsolja politicánk, így akarják a' törvények 's tulajdon hasznaink is ezt tanácsolják.“

„A' vallás melly azt parancsolja hogy ellenségeinknek bocsássunk-meg, 's velek testvéri módon bánjunk, ez a' szent vallás, mellynek lelke csupa békesség és szelídség, nem javalhatja az üldözéseket 's a' boszszúállásnak indulatját. Köz hasznunk azt kívánja, hogy az Uralkodás állhatatos legyen, hogy az atyai törvények alatt minden Spanyolok boldogul élhessenek. De vallyon boldogok lehetnek e az üldözöttek, az ő famíliájik és barátjaik? Ezen ellenkezések zavarba hozzák a' köz vélekedést, eltemetik lassanként az Uralkodásokat, a' társasági alkotmány egybeomlik, 's pártoskodást pártoskodás követ. Ha azt akarjátok, hogy öszveesküvések legyenek közöttetek, csak kezdjétek üldözéshez, 's rövid idő múlva nem leszen zabolája sem korlátja a' kétségbeesésnek.“

„Senki sem szereshet magának igazságot. A' lakosok egy osztályának sem illik felemelni fejét a' másoknak elnyomására. Ezek valóságos pártütések, mellyeket minden időkorban 's minden Népeknél tiltanak a' törvények. Ha meg akarjátok lakoltatni a' bűnöst, törvényhez kell folyamodnotok. Az egyes ember' magános java, a' köz csendesség' fentartá-

sán fundáltatik. Az egyenetlenség és zürzavar egyformán fenyegetik életeteket és vagyonotokat. Ha a' személyes boszszú-állás szabadossá leszen, valyon ki lehet ment hogy tárgyává ne legyen? Avagy gyűlölséget és pároskodás' lelkét akarunk e örökségül hagyni gyermekeinkre? Soha se éljünk e a' békesség' javaival? Szerencsétlen hazánkban soha se világoskodjék e a' boldogság napja?"

„Tartományokbeli lakosok! Minden Spanyolok' egyessége legyen közöttetek a' jelszó. Minden szakadások, 's még neveik is számkivettessenek örökre. Így vetünk véget az ellenkezéseknek 's a' zürzavar napjainak, mellyek igen is rég' mérgesíték életünket, 's készítgetének bennünket a' boldogabb jövőökre. Tárjuk-ki karjainkat azoknak, kik tévelygettek, és még mostan is tévelyegnek, csupán így győzhetjük-meg őket, 's így tehetjük hasznos tagjaikká a' hazának.“

„Népek! Egyesítsétek iparkodásaitokat az én hazafiúi céljaimmal, 's így teszitek magatokat érdemesekké a' dolgoknak azon rendére, melly bétölti minden reménységteket.“

A' Lugói Fő Hadiszálláson Júl. 8d.

Palbo Morillo.

A' Moniteur azt írja Júl. 22d. hogy a' Spanyol Országban lévő ánglus Nagykövet A' Court, parancsolatott vett Udvarától, hogy menne Gibraltárba.

A' Júl. 25dikei Moniteur Madritből Júl. 21dikéről a' Major Generálisnak a' Hadi-Miniszterhez intézett következő telegraphusi jelentését közli:

„Az ellenség, melly valami 9000 emberből állott, 's öszveséges Batteriáji által segítettett, Júl. 16d. kiment Leon szigetéből és Trocaderóból; hanem 1500 ember veszteségével verettetett vissza, a' midőn részünkről csakély a' veszteség.“

„Gen. Molitor elfoglalá Júl. 13d.

a' Lorcai erősséget; most már Granadának tart.“

„Gen. Bourk Júl. 15d. heves csatázás után, Corunnát ostrom alá vette.“

B é c s.

Wohlleben István Úr, Sz. István magyar Király jeles Rendének Vitéze, Cs. K. Alsó-Ausztriai valóságos] Kormány-széki Tanácsos, 's ezen Fő-városnak Polgár-Mestere, a' Polgár-katonaság' Oberstere, és a' szép mesterségek Cs. K. Akadémiájának tiszteletbeli Tagja, Júl. 30d. 27 esztendőskorában, belső részeinek régi előre-tolulásában megholt, 's Aug. élsőjén minden illető nagy pompával 's tenger nép' megjelenésével eltemettetett.

Magyar Ország.

Soprony, Júl. 26d. Az itteni Ev. Lyceumban már 34 esztendőktől fogva fennálló, édes Hazájának díszére virágzó 's a' Tisztelő T. N. Nztés Nagy-Megyeri Rajcs Péter Úr' a' fennemlitett Lyceum' faradhatatlan Rectora' 's a' helybeli Ev. Gyülekezet' magyar Predikatora' előlülése alatt, szorgos. Eleit kettőztetett lépésekkel követő Magyar Társaság, e' f. h. 23d. tartotta szokott öröminnépét. Mellyben illy rendel 's ezen tárgyakról olvasak-fel, az iskolai órákban is magokat megkülönböztető ifju Társak a' tisztelt Halgatók' tapsát megnyert munkájikat:

1. Perlaky István: Mi a' legszebb jutalom? (Folyó-beszédben. — Békösönt versekben.) 2. Karsay Janos: Magyar hajnalod nasad! (Felváltó versekben.) 3. Németh József: Az egyenesség' gyümölcsei. (Sappho' mértékein) 4. László János: Fulvia' példás hívsége. (Felváltó versekben.) 5. Hrabovszky David: A' komor innep. Báró Aszódi Podmaniczky József' emlékezetére. (Folyó-beszédben) 6. Plevniczky Samuel: A' feselő rózsá' kora elhervadása. Nagyos

Horváth szül. Gróf Festetics Josepha' emlékezetére. (Felváltó versekben.) 7. János a Dávid: A' falusi temető. (Vitézi versekben.) 8. Ferenczi Sámuel: A' boldogság. (Felváltó versekben.) 9. Illyés Ádám: A' Muzsák' panasza a' világ' háladatlanágáról. (Vitézi versekben.) 10. Jakab László: Mint él a' nagylelkű férjfiú ezen alatt térben? (Folyó beszédben.) 11. Kis Janos: A' harczba menő bajnok. (Alkeus' mértékein) 12. Berzsényi László: Zrínyihez. (Felváltó versekben.) 13. Berzsényi Lenárd: Sziget' védelmezése. (Vitézi versekben.) 14. Hajnal József: A' szeretet' és a' virtus' leánya. (Folyó beszédben.) 15. Gáspár Dániel: A' liget. (Sappho' mértékein) 16. Keblowszky József: A' juhász. (Felváltó versekben.) 17. Herenkovics István: A' kevély. (Felváltó versekben.) 18. Knar Sámuel: A' nyelv, és a' jó hazafi szív, lelke a' Nemzetnek. (Folyó beszédben.) 19. Győri András: Egy hajós' szavai a' révparton. (Felváltó versekben.) — az öröminnepet bérekesztette.

Az Evangelicum Lyceumban tanuló Ifjúság' szokott megvizsgáltatása Aug. 22d. kezdődik 's 30d. végződik.

L i t e r a t u r a.

Történetek a' mai időkől. Öszveszedte Pap Gábor. Első Kötet. Székes-Fehérváron, Nyomtat Számmer Pál' be-tüivel 1822 (1823) kis 8adrét l. 146.

A' Szöszvár derék Rege' Szerzője, a' Sappho lelkes Fordítója, eredeti Történetekkel ajándékoz itten újra meg ben-nünket, 's ajándéka annál becsesebb, mennél inkább szegénykedünk a' szebb társalkodási elbeszélésekben, 's mennél parlagabb a' Romantika' mezeje honni

Literaturánkban. Ajánlva van a' könyv Mélt. Ifj. Vásonkeői Gróf Zichy Mik-lós Úr Ő Ngának, 's kedves bizonysgot nyujt az iránt, hogy az ifjú Mánás ked-velli nyelvünk' szép hangzását. A' ke-zünk alatt lévő első Kötet három Törté-netet foglal magában. 1) Delka, egy pusztai rajzolat. Elevenen festi a' pusztai társalkodást, 's helyesen rajzolja sze-mélyeit, kiken az egészet nagy szeren-csével viszi-keresztül. 2) Fejérkő. Szomorú képe egy familiának, mellyben testvér testvér ellen iszonyú tettet követ-el. Pataky' és Emmy' caractere, a' fe-lettek egybetolakodott borúlatok' festésé-nél fogva, nagy részvétele ébreszt. A' Történet, a' mint látszik, nem egyedül költői phantasián épült. 3) Balaton-Füred. Referens' ítélete szerint koroná-ja a' két előbbinek. Már maga az, hogy levelekben van előadva, igen kellemes olvasásúvá teszi ezen Történetet. De leg-nagyobb becse az, hogy a' különböző helyezetekben álló személyek, együl egyik mind igen helyesen vannak characterizál-va, az egybeszövés nagy gondosságra mutat, 's a' teljességgel nem gyanítható kifejtődés, különös kedvességgel lepimég az Olvasót. Leginkább 's legméltáb-ban megszeretteti pedig magát a' Szerző, Ilányiné characterében, mellyet a' sok szerencsésen rajzolt szövevényeken, ha-talmasan és híven vive-keresztül. Az egészbe befűzött Episodák nagyon neve-lik még ezen elbeszélés' becsét. Paréj Kasznár' levele l. 80, 's a' Jelaticznéé l. 116 mulatságosan festik írójik' lelkét. — A' magyarság az egész könyvben tiszta, a' stylus folyó. A' nyomtatás, a' helyhez képest csinos, s' a' papíros szép. Méltán óhajthatni ezen szép Történeteknek minél előbbi folytatását.